

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben,

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

A rendőrruralom elítélése.

Pécs, 1898. május 9.

A mióta az államrendőrség a belügyi kormány utasítására szocialista üldözés ürügye alatt valóságos rendőri rémuralmat teremtett, a budapesti esküdtszék épen a negyedik szocialista sajtóperben hozott felmentő verdiktet szombaton.

Bernáth Kálmán asztalosmunkás állott szombaton az esküdtszék előtt izgatás vádjá miatt, mert egy 10.000 példányban nyomtatott felhívásban, melyet a budapesti tót munkásokhoz intézett, azt állította, hogy a vagyonos osztály a munkásokat úgy nemzetiségi, mint gazdasági tekintetben nyuzza és minden jogaiktól megfosztja. „Ha jók vagyunk — így folytatja tovább — a dologra s arra, hogy puskát viseljünk, jogunknak kell lenni ahhoz is, hogy képviselőket válasszunk.“ Végül felhívást intéz a tót munkásokhoz, hogy az összetartás dokumentálására, jelenjenek meg a munkásgyűlésen minél nagyobb számmal, „mert csak úgy dönthetjük le a zsarnokságot, ha összetartunk.“

Jellemző a hatalom kezelőinek fel fogására, hogy izgatást lát abban, ha valaki felhívást bocsát ki egy rendőrileg engedélyezett népgyűlésen való megjelenésre, a melynek célja politikai jogokat követelni ama néposztályok számára, a melyek más államokban már eme jogok élvezetében vannak. Az az állítás pedig, hogy a vagyono-

nos osztály fosztja meg a munkásokat a jogoktól, lehet egyszerű tévedés, a mennyiben a kormány bűnét tolja az egész vagyonos osztályra, de büntethető izgatást nem képezhet, mert az senki által el nem tagadható tény, hogy az ország lakosságának zöme tényleg meg van fosztva minden politikai jogtól, sőt legutóbb már elidegeníthetetlen emberi jogaiban is meg lett támadva.

És a vagyonos osztály a szombati verdikkal megmutatta, hogy nem bűnrészes ebben a jogfosztásban, mert a vagyonos és tekintélyes polgárokból alakult esküdtszék egy hangulag kimondotta, hogy az inkriminált felhívásban nem lát izgatást s így annak szerzőjét nem tartja bűnösnek.

Ha figyelemmel kísérjük a kormány parancsa szerint cselekvő közigazgatási hatóságok és a büntetendő cselekmények fölötti ítélkezésre illetékes bíróságok eljárása között mutatkozó óriási különbséget; ha látjuk, hogy a rendőrség pusztá gyanura s oly körülmények alapján, a melyeket semmiféle törvény büntetendőknél nem minősít, személyes szabadságukban támadja meg az embereket, kiüzi őket alapított otthonukból, elkobozza jogos tulajdonukat; míg viszont a bíróságok a törvény előtti egyenlőséget tartva szem előtt, a vád tárgyává tett cselekményeket a törvény mértékével bírálják el s nem tartanak minden szabad véleménynyilvánítást büntetettnek abból az okból, mert az a kor-

mány politikai rendszerét elítéli: akkor könnyű eltalálnunk az igazi indító okát annak, hogy mért idegenkedik a kormány az általa államfelforgatónak hirdetett eszmék képviselőit illetékes bíróságaik elé állítani s mért alkalmazza olyan tulságos buzgalommal a közigazgatási üldözés rendszerét.

Valóságos muszka állapotokat teremtett már ezen a téren, mert Oroszországban is közigazgatási uton bálnak el azokkal, akiknek egyéb bűnük nincsen, mint hogy elégedetlenek a zsarnoki önkényuralommal, a mely bűnért persze a rendes bíróságok nem hajlandók elítélni a vádlottakat.

Kiterjesztették ezért a rendőrbíráskodást oly térre is, hol a törvény csak a rendes bíróságok hatóságát ismeri el. A sajtótörvény kijátszására akárhány sajtóterméket kihágásnak minősítettek, csak hogy elvonhassák azokat a törvényes esküdtbíróságok elől s rendőri uton büntethessenek oly cselekményeket, a melyeknek megbüntetését józan észszel nem várhatták az illetékes esküdtszékektől.

Izgatás címén rendőrség elé hurcoltak, rendes lakóhelyükről kiutasítottak olyan embereket, a kiket soha semmiféle bíróság, mely erre törvényes hatáskörrel felruházva van, izgatás miatt bűnösöknek ki nem mondott; elkobozták kormányhatósági jóváhagyás mellett működő egyesületek iratait, a nélkül, hogy ez egyesüle-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Vihar az erdőn.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

A kis társaság nagyon vidám hangulatban volt. Majálist tartottak az erdőben. Részt vett benne a tisztartó családostul, érte ez alatt feleségét, meg a két leányát, azután ott volt a fiatal gyógyszerész szép kis feleségével; a bérülő fia, huszárfőhadnagy; a jegyző, meg még két fiatal uri ember.

Hangos jókedvvel verték föl az erdő néma csendjét. Asszony kacagástól visszhangzottak a berkek. Jó kedv, vídamság, gondtalanság honolt a kis társaságban.

Csak a kis Lantosné, a gyógyszerész felesége, látszott szórakozottnak, kedvetlennek. Szemeit révedezve hordozta körül. És a mikor tekintete oda tévedt a huszárfőhadnagy deli termetére, akkor elpirult s ijedten kapta le róla szemeit.

A főhadnagy is idegesen rágt a bajuszát s látszott rajta, hogy csak erőlteti a jókedvet.

Tán fel is tűnt volna a társaságnak ketőjük nyomott kedélye, hacsak a segédjegyző egy indítványával nem áll elő.

— Hölgyeim, uraim, egy kis figyelmet

kérek. Tán kellemes volna most egy kis sétát tenni itt az erdőben. És hogy érdekesebb legyen a dolog, huzzunk sorsot. Ketten-ketten menjenek együtt. Egy hölgy és egy férfi. Majd a sors fogja eldönteni, hogy kinek-kinek ki legyen a párja. Így legalább senki sem panaszkodhatik párjára. Aztán így kettesével mindenki arra megy, a merre neki tetszik s egy meghatározott idő múlva itt újra találkozunk.

A férfiak hangos »éjjennel« fogadták a segédjegyző indítványát. A mamák ugyan ferde szemmel néztek a segédjegyzőre, de nem akarták ellenvetéseikkel rontani a hangulatot, hát beleegyeztek. Meg aztán talán elég önzők voltak azt is gondolni, hogy hátha a sors nekik is rendel egy-egy ifju lovagot.

A sorshuzás megtörtént. Lantosné a főhadnagy párja lett.

Az asszonyka fülig elpirult, mikor nevét kihuzzták. A főhadnagy meg udvariasan meghajtá magát s karját nyújtotta a szép asszonynak.

A főhadnagy úgy érezte, hogy az asszonyka karja remeg az övé alatt.

Aztán megindultak. A párok különböző irányokban vették utjukat.

Lantosné meg a főhadnagy egy ideig szótlánul haladtak egymás mellett. Egyik sem tudta, mihez kezdjen. Mindkettő a multba gondolt, a színes, szerelmes multba, mikor még az asszonyka viruló leány volt s nagyon

szívesen fogadta a főhadnagy, akkor még csak hadnagy udvarlását.

Végre is a főhadnagy törte meg a csendet.

— Tudom asszonyom, hogy átkozza a sorsot, a mely velem újból összehozta.

Az asszony lassu, vontatott hangon válaszolt:

— Ugyan miért? Hisz mi mindig jó barátok voltunk s így csak örülhetek a találkozásnak.

Az asszony erősen megnyomta a »jó barátok«-at. Talán figyelmeztetni akarta kísérlőjét. De a főhadnagy meg másra gondolt. Azt hitte, az asszony kacérkodni akar vele.

— Jó barátok voltunk, azt mondja ön Ilka — bocsánat, hogy így szólitom — igaz van. De tán több voltam, mint jó barátja. Legalább volt idő, midőn ezt hittem. És maga volt az Ilka, ki ezt a hitet csak erősítette bennem.

Az asszony elpirult. Kiérezte a főhadnagy szavából a keserű szemrehányást. Fél, hogy tán még folytatja s ki tudja, mi lesz a vége.

Ugy érezte, hogy az ő szívében is megrezeg egy húr a multból s olyan fájó, szomorú hangot ad. Sietett elejét venni minden érzékeny jelenetnek.

— Hagyjuk a multat Elemér. Régen volt, talán igaz sem volt. Meg hát minek meg-

tekre akármilyen törvényellenes működést, mely azok felosztására okul szolgálhatott, rásúthettek volna; durva kézzel megsértették a házjog és a tulajdon szentségét, a mikor birói intézkedés nélkül, pusztá rendőri kihágást kutatva, berontottak magánszemélyek lakásaiba, elkobozták ezek pénzét arra a pusztá gyanura, hogy ez a pénz — bár megengedett célra — előleges hatósági engedély nélkül eszközölt gyűjtésből származott.

Ez a törvénytelen és jogtalan rendőralom méltán elkeserithette azokat, kik annak súlyát érezték, még ha valóban bűnösök is voltak, mert a büntetés még a valóban bűnösre is eltéveszti hatását, ha az törvénytelen uton éri. De felháborította ez a társadalom ama rétegeit is, a melyeknek védelmére ez a muszka rémuralom állítólag alkalmazva lett. Borzadva szemlélte az emberi és polgári szabadságnak minden őszinte híve a rendőri önkénynek azt a dühöngését, a mely az állam rendjét és a polgárok biztonságát minden törvény s minden szabadságjognak lábbal tiprásával vélte csak megvédelmezhetni.

Belátta mindenki, hogy az ilyen zsarnoki önkény végcélját nem a társadalmi rend és béke helyreállítása, hanem csak a hatalom terjeszkedési vágya s a polgárok szabadságjogaiban rejlő szükséges korlátok lerombolása képezheti, hogy törvénynek államérdekek ürügye alatt való büntetlen megsértése precedensül szolgálhasson a hatalom minden tulkapása ellen nyilvánuló mozgalomnak hasonló önkényes módon való elnyomására.

A politikai jogok osztályosaiban életre kelt ennek a felháborodásnak képezi folyamánát a fővárosi esküdtszékek ítélkezése az utóbbi időben, a mikor ismételt felmentett olyan vádlottakat, akikre talán más körülmények között kimondta volna a bűnöst. A közigazgatási üldözés muszka rendszerének elítélését képezik az előkelő polgárokból álló népbíróságnak eme felmentő ítéletei: szivlelje meg hát végre

bolygatni a régi, kedves emléket, minek felizgatni magunkat most, a mikor már késő.

A főhadnagy idegesen szólt közbe:

— Késő?! És ki az oka annak. Nemde maga?

— Én távol voltam s mikor megjöttem, akkor hallottam, hogy maga asszony. Nem volt szép magától... De nem akarok szemrehányást tenni. Sokkal jobban szeretem magát még most is, semhogy egy kellemetlen percet tudnék magának szerezni.

Az asszony hálásan szorította meg a férfi karját. Érezte, hogy gyenge kezd lenni, hogy meghatja őt a férfi erős szerelme.

Ismét elhallgattak. Valami nyomasztó, kínos hangulat vett erőt rajtuk.

Az asszony napernyőjével a faleveleket ütögette le, a férfi meg csak nézte az asszonyt. Most még szebbnek, kívánatosabbnak tetszett neki kínos zavarában, szótlán izgatottságában.

Az erdőre is valami fulasztó, nehéz csend ereszkedett alá. A lombok, a bokrok alig rezegtek, a virágok is fáradtan konyiták le fejüket. Minden a közelgő vihar jelét hordozza magán.

De a két sétáló mindezt nem vette észre. Csak akkor ijedtek föl álmodozásukból, mikor tompa dörgés rázta meg a levegő csendjét s hirtelen erős szél támadt és verte föl az erdő némaságát.

ezt az intelmet az elkapott hatalom s ne rekessze el mesterséges gátakkal a pusztító áradat lefolyását, hanem nyujtson neki módot, hogy nyugodtan térhessen rendes medrébe.

Ünnepély Kővágó-Szöllősen.

— Saját kiküldött tudósítónktól. —

Pécs, 1898. május 9.

Impozáns ünnepély folyt le vasárnap délután a pécsi járáshoz tartozó Kővágó-Szöllős községben, melynek képviselőtestülete az 1848-ik évi magasztos eseményeknek és az 1848-iki törvények szentesítésének emlékére nagyobb-szabású ünnepély rendezését határozta el, meghíva arra a megye és járás tisztikarát és mindazokat, kik velük együtt tanujelét óhajtották adni a hazafias lelkesedésnek.

A meghívást elfogadva, kimentek Pécsről az ünnepélyre *Trixler* Károly alispán és *Koszits* Kamill főjegyző, kiket az országot és a községbe vezető ut keresztezésénél huszonöt főből álló lovas banderium várt, melyből három délceg lovas elé vágatott a közeledő kocsinak és üdvözölte az érkezőket. Az alispán leszállva a kocsiról, szívélyesen viszonzta az üdvözlést és kijelentette, hogy nemcsak a meghívást, de saját óhaját is követve, jelent meg az ünneplő községben s azután tolytatta útját, melyben a banderium előtt álló *Vaniss* Sándor főszolgabíró és *Forray* Valér szolgabíró üdvözlésére állott meg ismét, kik mint járási tisztviselők fogadták az alispánt *Cupy* Ede körjegyző társaságában.

Ezután a lobogós ingujju, ragyogóra kefélt szőrű, tüzes lovakon nyargaló banderisták közrevették az alispán kocsiját és az a község szélső házainál várakozó, harminc-negyven felzárzózott kocsin ülő ünneplőket követve, a lakosság éljenzése és mozsárdörgések között érkezett a község főtere előtt készített diadal-kapu alatt elhaladva az ünnepély színhelyére.

Az ünnepély megtartására igen alkalmas helye van a községnek azon emlékkő körül, melyet a milleniumi ünnepélyek alkalmával és emlékére allítottak fel a piactéren és a mely elé most podiumot tettek a szereplők részére.

Itt üdvözölte *Brázay* Kálmán országgyűlési képviselő, id. *Kesztyűs* Antal megyei bizottsági tag, *Kaposy* József nyug. tanító, *Bence* Ádám bíró és a község képviselő testü-

— Jézusom! menjünk vissza. Vihar van kitörőben. Én félek, — szólt az asszony.

A férfi erősebben szorította magához az asszonyt s szenvedélyes, izgatott hangon beszélt:

— Ne féljen Ilka. Megvédem én magát minden vihartól, minden bajtól. Csak bizza rám magát. Szeretem, szeretem jobban az életemnél. Maga most is drágább előttem mindennél.

És a mig beszélt, egyik karjával átfonta az asszony karcsu derekát.

— Elemér, hova gondol? Ne éljen vissza helyzetével; ez nem férfihoz illő cselekedet.

A főhadnagy rekedt, tompa hangon válaszolt:

— De ha annyira szeretem. Egy pillanatnyi boldogságért epedek. Hisz oly rég sóvárogtam utána. Ilka, ne taszítson el magától.

Cikázó villámlás s utána fülsiketítő dörgés remegtette meg lelküket. Az asszony akaratlanul is odasimult a férfihoz. Az meg odavonta magához és csókokkal borította el az asszony aranyárga haját, halavány arcát.

Az asszony nem ellenkezett. Tagjait valami kéjes zsibbadás fogta el. Érezte, hogy még mindig szereti ezt az embert s jól esik neki a férfi erős, szenvedélyes szerelme.

— Ilka, szeret-e még csak egy parányit?

— Szeretem, susogta alig hallhatóan az asszony s aztán ájultan omlott a férfi erős karjaiba.

lete az érkezőket s *Trixler* Károly alispán rövid beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt, hangsúlyozván, hogy *Fejérváry* Imre báró főispán megbizta afölötti sajnálatának tolmácsolásával, hogy ő az ünnepélyen, eredeti szándékától eltérőleg, meg nem jelenhetett, mivel édes atyja, ki egyszersmind a kormány képviselője is, Pécsen időzik, de azért szívélyesen részt vesz ő is az ünnepélyen. Örömmel látja az alispán maga körül az ünneplőket, a kiket a magyar két legszebb kötelessége, a hazaszeretet és a király iránti hűség ösztönzött ennek az ünnepélynek rendezésére; ezzel megnyitotta az ünnepélyt.

Az előzetesen megállapított programmon kívül *Brázay* Kálmán országgyűlési képviselő is tartott egy beszédet, melyben megemlékezett arról, hogy miként a görögöket a hatalmas persák leigázni nem tudták, bár Thermopilenél azoknak legjelesebbjeit leölték, épen úgy Magyarországot sem tudta összetörni annyi ellenség, pedig ez az ország is védbástyája volt a civilizációnak egy évezreden keresztül s hogy dicsőségesen megállotta helyét és el nem bukott oly sok harc alatt, bizonyítja az itt emelkedő emlékkő. Mi is azoknak a jeles ősöknek köszönhetjük fennállásunkat, kik oly sokat küzdöttek a hazáért, a negyvennyolcban szereplő dicső férfiaknak azt, hogy alkotmányos, szabad ország lakói vagyunk s e nagy hősök és hazafiak emléke örökké megmarad hálás szívünkben, mint ezt a mai ünnepély is bizonyítja.

A program többi számait *Lukács* Ferenc, *Hergely* József, *Köröstyös* Teréz és *Tóth* Ferenc szavalatai, továbbá az iskolás növendékeknek *Gyulai* József tanító vezetése alatt énekelt hazafias énekszámai képezték, melyeknek ügyes előadása dicséretet és elismerést érdemel.

Három nagyobb-szabású beszédet tartottak *Bence* Ádám községi bíró, ifju *Kesztyűs* Antal volt bíró és *Farkas* György. Sajnáljuk, hogy legalább kivonatban nem közölhetjük, — hely szűke miatt, — ezeket a beszédeket, a melyek örvendetes bizonyosságul szolgálnak annak a józan gondolkodásnak, igaz hazafias érzésnek, mely ezeket az egyszerű polgárembereket áthatja és jellemzi, de egyszersmind elismerést és bámulatot keltenek a hallgatóban nemcsak azért, hogy mint tettek szert arra az olvasottságra, hazai történelmünkben való alapos tájékozódottságra e falun élő emberek, de azért is, mert a beszédek összeállítása és előadása is annyira felülmultra mindenkinek

Az eső is megeredt és nagy kövér cseppekben hullott alá.

A főhadnagy átkarolta az asszonyt és futva menekült egy közel álló erdei kunyhóba.

Ott hamar egy kis fekvőhelyet készített s az asszonyt óvatosan oda helyezte. Aztán levetette attiláját s azzal terítette be az asszonyt.

Az eső meg csak szakadt s dörgés, villámlás reszkettette meg a levegőt.

A főhadnagy tanácstalanul állt az asszony mellett. Csak nagy sokára jutott eszébe, hogy a nála levő erősítő italból néhány cseppet adjon a még mindig ájultan fekvő asszonynak.

A főhadnagy remegve nézte, mint pirul ki lassan-lassan az asszony arca. Aztán odahajolt föléje s csókjaival igyekezett életre kelteni.

Az asszony végre felnyitotta szemeit. Épp akkor ért oda férje is, ki kétségbeesve kereste feleségét.

Örömmel sietett oda nevéhez. A főhadnagy röviden elmondta, mint érte el őket a vihar, mint lett rosszul az asszony.

Az asszony meg hálás pillantással köszönte meg a főhadnagy tapintatos magyarázatát.

Férje is, a gyógyszerész, hálásan szorongatta a főhadnagy kezét, ki oly figyelmes gondozója volt nevének.

Göndör Sándor.

várakozását, hogy nem tudtak eléggé kifejezést adni a szónokok iránti elismerésnek.

Mindenki érezte ezt és midőn Bence Ádám bíró befejezésül megköszönte az ünnepélyen megjelenteknek részvételüket, Trixler Károly alispán szívből jövő, meleg szavakkal mondott köszönetet a szereplőknek, kijelentette, hogy a milyen szívesen jött el, olyan örömet okoz neki a tudat, hogy meggyőződhetett e község lakosságának józan gondolkodásáról, hazafias érzületéről s részéről bármiben is szívesen fogja előmozdítani a község és lakosság érdekeit, annál inkább, mert megérdemlik azt.

Az ünnepély programja a »Szózat« elénekülésével nyert befejezést, mely után egy fényképész képet vett fel az ünneplő csoportról, míg az alispán és a kíséretében levők id. *Kesztyüs* Antal megyei bizottsági tag házához tértek be néhány percre, majd a község házához mentek, hol az előjáróság összegyűlve várakozott reájuk s itt a legnagyobb rend és tisztaságról, a községi ügyeket tartalmazó könyvek mintaszerű, pontos vezetéséről volt alkalmuk meggyőződést szerezni.

Majd *Cupy* Ede körjegyző hívta meg magyaros uzsonnára az ünnepélyre kirándult társaságot, míg künn a szabad ég alatt vidáman táncolt a fiatalság és kedélyesen töltötte el az időt a községnek ünneplő lakossága.

Már közel volt az esti szürkület, midőn az alispán elbucszott a vendéglátó házigazdától és az ünneplők éljenzése között indult meg kocsija, melyet az újból lóra kapott banderisták lekísértek az országútig, hatalmas éljeneket kiáltva utána bucsuzól.

Az idő is, bár borus, de elég kedvező volt az ünnepélyre, mely igazán örömmel töltötte el minden ott levőnek szívét, mert maga a föld népe rendezte azt, az ő szívből fakadó szavaik hangzottak el a hon ezredéves fennállását hirdető emlékkő mellett s minden szó, minden mondat bámulatos és lélekemelő bizonyosságát adta annak, hogy e tiszta magyarok lakta község minden polgára egyformán érzi és összhangba tudja hozni szíve legmélyén a hazaszeretetet, a király és a nemzet nagyjai iránti hódoló tiszteletet és kegyeletet, ragaszkodik törhetlenül alkotmányos jogaihoz, de nem ragadtatja el magát a legkisebb törvénytelenesre s becsületes munkája után jó módban élve, nem találnak bennük még meghallgatókra sem a szocialista tévtanok terjesztői, mert mint az egyik ünnepi szónok mondta: »Mi magunk vernők ki őket, ha olyan tévedne közénk!«

Hirek.

Pécs, 1898. május 9.

Tanácskozás a drágaságról.

Polgármester: A hozzám érkező panaszok és előterjesztések kétségtelenné teszik, hogy a városban a drágaság immár elérte tetőpontját. Az élelmi cikkek árai eddig el sem képzelt magasságra emelkedtek s az éhínség mindegyre terjed. A lakosság szegényebb része hust csakis a mézszárszékek kora kataiban lát s főzelékekkel, meg kenyérrel sem táplálhatja magát. A krumpli szintén luxus-cikké kezdi kinőni magát. A nyomor, t. uraim, hatalmas arányokat ölt s elérkezett a végső ideje annak, hogy az éhezők érdekében intézkedéseket tegyünk. Elvégre is a mi kötelességünk az, hogy Pécsváros piacait olcsóbbá tegyük s hogy a népet kenyérhez és krumplihoz juttassuk. Foglalkozzunk tehát az égető kérdéssel és egy percre se feledjük el, hogy a lakosság figyelme felénk fordult és hogy a mi gyors és erélyes intézkedéseinktől várja a szomorú helyzet javulását. Kérem önöket, hogy terjesszék elő véleményeiket, indítványait a drágaság megszüntetése tárgyában.

Főkapitány: A kérdés engem már hosszabb idő óta foglalkoztat s a kezemügyébe

eső mindama műveket elolvastam, amelyek erre az ügyre vonatkoznak. Különösen megragadta figyelmemet egy vaskos kötet, melynek *Hogyan éljünk?* a címe. A szerző igen részletesen előadja, hogy a kis háztartásokban milyen legyen a beosztás. Mennyit és mire költson az, akinek évenként 3—4—5—6—7 és 800 forint jövedelme van. Indítványozom, hogy vegyünk meg ötezer példányt ebből a könyvből s az éhezők között terjesszük.

Első tanácsos: Az indítvány fejen találja a szöveget s ezért melegen pártolom. Módosítványom csak az, hogy a tanács ideiglenes inség-oktatókat alkalmazzon, akik az ötezer példány szétosztása előtt a könyv tartalmát népszerűen megmagyarázzák s a könyveket csak azoknak adják, akikről föltehető, hogy a magyarázat után azokat meg is értik. Az inség-oktatók díjazására néhány ezer forintot kérek megszavaztatni s óhajtom, hogy ellenőrzésük céljából egy felügyelői állás is szerveztessék.

Második tanácsos: Az elmélet, uraim, mindig csak elmélet s én a gyakorlatra fektetem a fősúlyt. Azzal kell tisztába jönnünk, hogy egyes nagyobb külföldi városokban mily módokkal segítenek az inségeseken. E célból vállalkozom arra, hogy hat heti tanulmányutra indulok s Olaszországot, (ahol különösen drága a kenyér), beutazom. Elmegyek Párisba, sőt Londonba is. Hazaérkeztem után két havi szabadság időm alatt tanulmányi utam eredményét írásba foglalom s augusztusban már az egész jelentés a tanács előtt lesz.

Főjegyző: Hogy a kérdést én is érintsem, azt az eszmét vetem föl, hogy vajjon nem volna-e helyes, ha a szegény népek a főkapitány megengedné, hogy kenyéret kérő tüntető körmenetet tartson? Egy ilyen menet fölvidítaná és arra az időre elégedetté tenné. A menethez a polgármester ur lelkesítő beszédet intézhetne, a mi bizonyára jó vért szülne. Miután pedig a kérdést minden oldalról és teljesen megvilágítottuk, azt hiszem, hogy a végleges határozat tárgyában a jövő hónap folyamán alatt új értekezletet tarthatunk. Addig is azt indítványozom, hogy a polgármester urnak, a ki a piac drágasága ellen s az inségesek érdekében oly erővel és nemes hévvel szállt síkra, köszönetet mondjunk s ezt jegyzőkönyvben megörökítsük.

Polgármester: Köszönöm uraim s a megtiszteltetés előtt meghajlok. Együttal azt hiszem, határozatul legalább azt kimondhatom, hogy az itt fölhangzott indítványokat és eszméket nemcsak jegyzőkönyvbe vesszük, de ki is nyomtatjuk. Nyomának kell maradni annak, hogy Pécs város tanácsa éber figyelemmel kíséri mindazt, a mi a lakosságot érdekli és hogy segítő kezét mindannyiszor kinyújtja, valahányszor ennek szüksége fölmerül.

Mind: Éljen a polgármester!

Polgármester: Most pedig térjünk át, uraim, egy sokkal fontosabb és égetőbb ügyre: az új adókról szóló szabályrendelet tárgyalására . . .

Napirend 1898. május 9-én.

Naptár: kedd, május 10. — Róm. kath.: Antonin. — Prot.: Antonin. — Görög-kel.: (április 29.) Kilenc vértanu. — Zsidó: Ijar 18. — Nap kél 4 óra 14 perckor; nyugszik 7 óra 7 perckor. — Hold kél 11 óra 56 perckor éjjel; nyugszik 7 óra 46 perckor reggel.

Időjárás: hőmérséklet 15 Celsius fok meleg; légnyomás 754. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint változó felhőzet, enyhe idő, helyenként csapadék és zivatarok várhatók.

Közigazgatási bizottsági ülés a vármegyházán 9 órakor.

Katonai felülvizsgálat a vármegyházán 8 órakor.

— (A püspök bérmantja.) *Hetyey* Sámuel, megyés püspökünk, tegnap utazott Szigetvárra, hogy a szigetvári esperesi kerületben a bérmálást teljesítse. Már délután négy órakor ellepte a nép a város főutcáját és türelmesen várt este 7 óráig, mikor a püspök

megérkezett. A somogy megyei határnál *Hegyési* János, főszolgabíró fogadta a püspököt szép beszéddel. Száz tagu lovas banderium és hosszú kocsisor kísérte be aztán a főpásztort Szigetvárra, hol — mint levelezőnk írja — mozsárgyulvások jeleztek jövetelét és a püspök a felállított diszkapunál meleg szavakban köszönte meg a város küldöttségének a szép fogadtatást. A szigetvári jótékony nőegylet virágcsokrot nyújtott át a püspöknek, a ki ma Lakócsán végezte a bérmálást.

— (A honvédelmi miniszter Pécsen.) Báró *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszter szombaton este a nyolc órai gyors vonattal Pécsre érkezett. Fianak, városunk főispánjának, meglátogatásán kívül, hivatalos célja is volt lejövetelének s megnézte tegnap délután a befejezéséhez közeledő honvédhadapródiszkola építkezési munkálatait. A miniszter ma délután három órakor utazott vissza Budapestre.

— (Főispáni kinevezések.) Dr. *Fejérváry* Imre báró főispán dr. *Tolnai* Vilmos és dr. *Ludvig* Ferenc kerületi orvosokat Pécs szab. kir. város tiszteletbeli főorvosává nevezte ki.

— (Szavaló-verseny.) A pécsi felsőkereskedelmi iskola önképzőkörre tegnap délelőtt kilenc órakor tartotta ez iskolai évben utolsó gyűlését, melyet *Bokor* Ferenc, a kör vezető tanára szép beszéddel nyitott meg, elismerését nyilvánítván az ifjuságnak az önképzés terén kifejtett szorgalmas munkálkodásáért. Versenyszavaltok következtek ezután, melyben kilenc jobb szavaló vett részt s közülök a három legjobb: *Brogly* József és *Fischer* Dénes felső osztályu s *Végh* Lajos alsó osztályu tanulók jutalmat is kaptak. Az önképzőkör által kitűzött pályadíjat, (egy darab tiz frankos arany), *Brogly* József felső osztályu tanuló nyerte el »Az önképzőkörök jelentősége különös tekintettel a kereskedelmi iskolákra« című dolgozatával.

— (Plebánosi eskü.) *Streicher* József volt németbolyi plebános, kit a pécsi püspök Paksra nevezett ki plebánossá, ma tette le a hivatalos esküt *Troll* Ferenc püspöki helynök előtt. Streichert a paksiak nagy örömmel várják, mert náluk már hat éven át káplánkodott s mint mindenütt, buzgó tevékenységet fejtett ki. A közbecsülésben álló plebános új állomását legközelebb elfoglalja, hol nemes ambieiójának ismét tág tér nyílik.

— (Küldöttség a főispánnal.) Tegnap egy mohácsi küldöttség tisztelettel dr. *Fejérváry* Imre báró főispánnal *Erdődy* Gyula vezetése alatt és átnyújtotta neki a »Mohácsi iparos kör« disztagjává történt megválasztásáról szóló okmányt. A főispán igen szívélyesen fogadta a küldöttséget és az átnyújtott okiratot, melynek izléses, diszes kiállítását nagyon megnyerte tetszését.

— (Az országos Iparegyesület) most adta ki az 1897. évre szóló 56-ik évi működésének történetét. Hogy az országos iparegyesület a vidéki keresk. és iparkamarákkal kapcsolatot teremtsen, azok titkárait, köztük *Záray* Károly dr.-t, a pécsi kereskedelmi és iparkamara titkárát is, megválasztotta az egyesület levelező tagjává. A hazai kisiparosok részére fenntartott honvéd-bakancsszállításokra nézve az egyesület állapította meg a szétosztási kulcsot s e szerint a pécsi keresk. kamara területére 700 pár bakancs szállítása jutott. Az egyesület felolvasásai között szerepelt *Kovács* István, kerületi betegsegélyző pénztári titkár felolvasása a »Bizalmi férfiak tisztségéről.« Egyesületi diszérmmel *Höffler* testvérek börgyára lett kitüntetve; *Weisz* Samu, kaposvári szabó pedig bronz munkásérmét kapott.

— (Himen.) *Marton* Henrik dr., budapesti köz és váltóügyvéd, eljegyezte tegnap *Honig* Jennyt, *Honig* Mór, dombovári nagybérlő leányát. — *Fischer* Ferenc, *Fischer* Testvérek szállító cég beltagja, eljegyezte *Klein* Karolint, özv. *Klein* Henrikné leányát. — *Freiszt* Irmával, *Freiszt* Mihály vendéglős leányával, ma délelőtt 10 órakor lépett házasa-

ságra az anyakönyvi hivatalban Rác Adolf, jőnevű fiatal vendéglős. Tanuk voltak Wachauer Károly és Pápay Mihály.

— **(Hivatalvizsgálat.)** *Dragonescu* Döme, kir. tanácsos, pénzügyigazgató a lefolyt héten Mohácson tartózkodott, hol a kir. adóhivatal ügykezelését vizsgálta meg. A tapasztaltak fölött legnagyobb elismerését fejezte ki, úgy Kapetter Ferenc adótárnoknak, mint a hivatal többi tisztviselőinek. Szombaton jött haza Pécsre.

— **(Középiskolai tanárvizsgáló bizottság.)** A közoktatásügyi miniszter dr. *Békési* Remig egyetemi tanárt a magyar történelemre a budapesti középiskolai tanárvizsgáló bizottság tagjává, az 1899—1900. tanév végéig terjedő hatálylyal, kinevezte.

— **(Erdészeti kinevezések.)** *Bikhel* János, végzett erdészeti akadémiai hallgató, a kaposvári központi erdőgondnoksághoz erdőgyakornokká, — *Kralovánszky* János és *Janussek* István, a zágrábi erdőigazgatósághoz, *Matusovits* Péter pedig a vinkovcei főerdőhivatalhoz szintén erdőgyakornokká kinevezettek.

— **(Lakodalomból a börtönbe.)** Molnár György agárdi vőlegényvel történt meg a szomorú eset, hogy menyasszonya mellől egyenesen Szegzárdra vitték a községi örök a börtönbe. Az eset úgy történt, hogy Molnár György és Simon Mihály agárdi legények egy leányt szerettek, a ki kezét Molnár Györgynek nyújtotta. Lakodalom előtt a két vetélytárs találkozott Pintér István korcsmájában, a hol táncmulatságot tartottak. Simon Mihály sarkantyus csizmában járta a táncot, a mi Molnárnak nem tetszett, azért föl szólította, hogy vegye le a sarkantyukat a csizmájáról, mert különben tilos lesz neki a tánc. Ezen aztán szóról-szóra összeveszték a régi ellenségek és Molnár György úgy szurta hasba Simon Mihályt, hogy azt félholtan vitték haza. Másnap azután, mintha semmi sem történt volna, Molnár megesküdött menyasszonyával. A lakodalmi örömet azonban megzavarta Szabó Gyula szegzárdi vizsgálóbíró megjelenése, a ki a tettes vőlegényt letartóztatta és a lakodalomból bekísértette a szegzárdi fogházba.

— **(Egy alispán gyásza.)** *Döry* Pált, Tolnavármegye alispánját, megrendítő csapás érte egyetlen kis fiának, a négyéves *Palikának*, elhunytával. Óriási részvét mellett temették el a kedves kis gyermeket Szegzárdon.

— **(A megyés püspök jótékony-sága.)** Hetey Sámuel pécsi megyés püspök Mohácson való tartózkodásának utolsó előtti napján a következő levelet intézte Mohács nagyközség birájához: »A pécsi püspöktől. Mohács nagyközség tekintetes birájának Mohácson. Öszinte háláérzettel áthatva sietek Mohács nagyközség iránti kiváló, atyai szeretetemnek némi jeléül a /- alá mellékeltem 380 frtot oly kéréssel tekintetes biró urhoz áttenni, hogy ezen összegből 1. a kath. tanítóegyletnek 50 frtot, 2. a rózsafüzér-társulatnak 50 frtot, 3. a mohácsi nőegyletnek 50 frtot, 4. az izr. nőegyletnek 30 frtot, 5. a vöröskereszt egyeletnek 30 frtot, 6. tűzoltóegyletnek 50 frtot, 7. a szegényeknek 100 frtot, 8. a hadastyánoknak 20 frtot átszármaztatni ne terheltelessék. Kiváló tisztelettel Mohácson, 1898. május 5-én. Hetey Sámuel s. k. püspök.

— **(Névmagyarosítás.)** *Kracl* Dávid, m. á. v. mozdonyvezető, dombovári lakos, valamint kiskoru *Dezső* fia, vezetéknevüket belügyminiszteri engedély folytán Körmendire magyarosították.

— **(Egyke.)** A Sárköz híres egyke rendszere immár általánossá kezd válni egész Tolna vármegye területén. Valóban ideje már, hogy az illetékes hatóságok a legnagyobb szigorú fejték ki a gonosz szülőkkel szemben, mert a népesedési statisztika pár év alatt szomorú adatokat fog produkálni. — Most is Bőlcse községben Ötvös Mihályné 4 hónapos magzatát megsemmisítette. Enyedi Jánosné ugyanottani lakos volt a bűntársa, aki az általa készített preparátumokkal volt a segítségére,

hogy egykéje maradjon. Az ártalmas anyagok az anyánál hatalmas lázt idéztek elő, hogy alig tudott kilábalni betegségéből. Most a kir. törvényszék veszi gondjai alá a bűnös anyát és tettestársát.

— **(Megverte az anyját.)** Özvegy *Drenovác* Sztevné, beremendi lakosnőnek az első urától származott fia, *Babics* Stokán nem a legjobb egyetértésben él már másodszor özvegyi árvaságra jutott édesanyjával, Folytonosan civakodik az asszonnyal s így aztán kezét is emel rá, ha elfutja a harag. Így tett a napokban is, a mikor annyira megverte az anyját, hogy az feljelentette a bíróságnál. Most ott fogják az anyját bántalmazó fiút megbüntetni.

— **(Halálozás.)** *Trotter* Antal tegnap este 9 órakor életének 23-ik évében meghalt. Temetése holnap (kedden) lesz a Zöldfa-utca 11, számú házból a budaikülvárosi temetőbe. Lelkiüdvéért az engesztelő sz. misét f. hó 11-én reggel 9 órakor tartják a belvárosi plébánia-templomban. Az elhunytat az Osztertagh és Gung-családok gyászolják.

— **(Elveszett bicikli.)** A tegnapi vasárnap folyamán elveszett egy bicikli. Tulajdonosa kéri a becsületes megtalálót, hogy vigye be a rendőrségre, hol illő jutalomban fog részesülni.

— **(Tüzek.)** *Tomics* Ilija, torjanci lakosnak a szalmakazla a napokban, eddig még ismeretlen okból kigyuladt és le is égett. A leégett kazal nem volt biztosítva. Szakcsón is tűz volt a napokban. *Pintér* Ferenc háza gyuladt ki és lett a tűz martalékvá. A kár 450 frtot tesz ki; azonban a leégett ház biztosítva volt. Nagyharsányban *Kovács* József, nagyfalui lakosnak, a présháza szintén a tűz martalékvá lett a napokban. A kár itt száz forintot tesz ki. Hogy e tüzek miből keletkeztek, a vizsgálatnak nem sikerült kipuhatolnia.

— **(Hálátlan adós.)** *Schneider* Antal paksi lakos nem igen szeret fizetni. Ez a baj az adósok közös baja, de az már nem, amivel *Schneider* Antal viszonzta hitelezőjének szivességét. *Krantzl* Ferenc paksi lakostól több ízben vett föl kölcsönt és ez a tartozást bekebelezte *Schneider* Antal ingatlanaira. Csak-hogy *Schneider* nek más kölcsönre is volt szükség és fogta magát, kiállított egy törlési nyilatkozatot és kiegyenlítette vele *Krantzl* hitelezőjét. Most okirathamítás miatt a kir. törvényszékkel fog meggyülni a baja.

— **(Megzavart mütét.)** *Erlích* Mór faddi lakos háza falát vigan ásta egyik éjjel *Toka Horváth* János híres faddi ember. Az volt a szive szándéka, hogy kiássa a falat és behatol a szobába, hol zsebjeit megrakja hasznos holmikkal. Csak-hogy munkáját akkora zajjal végezte, hogy még a szomszédok is meghallották. *Toka Horváth* erre az egy méter magas kerítésen készült távozni, de ugrás közben elesett és így hurokra került a jó madár.

— **(Lopott bor.)** A pécsi vasuti állomás mellett az egyik éjjeli ór egy kis hordó bort talált az árokban. A bor bizonyára lopott volt s a tolvajok azért rejtették el az árokba, hogy majd érte mennek. De hát most már hült helyét találják, mert a bor ott van a rendőrségen, honnan igazolt tulajdonosa bármikor átveheti.

— **(Tolvaj csikós.)** *Sellyén Horváth* Dániel, *Horváth* József és *Gera* János, ottani lakosok éléskamráját egyik éjjel feltörték s abból egész csomó sertéshúst elvittek. A nyomozás során egy csikósra esett a gyanu, hogy ő követte el a betöréseket, azonban az tagadja, hogy ő lett volna a tettes.

— **(Megjött a másik kettő is.)** A pénteken eltűnt három kis leány közül, mint megirtuk legutóbbi számunkban, *Tamás* Mariska már szombaton haza került. A másik kettő, *Mincsek* Juli és *Morvai* Mari, még szombaton ott csavarogtak Szentlőrinc körül, majd elmentek Abaligetire, de onnan azután haza is jöttek, beleunva a kóborlásba. Szüleik bizonyára jobban fognak ezután rájuk vigyázni és

óvni őket a rossz utra téréstől, a minek legelső jelét most adták.

— **(Lefoglalt erdők.)** A gróf *Zichy-Ferráris*-féle tolnamegyei erdőségeket a rozsnói takarékpénztár zár alá helyeztette. A rengeteg erdők — melyek jelenleg gróf *Zichy-Ferráris* Manó birtokában vannak — felmérése nagyobb időt fog igénybe venni.

— **(Elhalasztott iskolamegnyitás.)** A szegzárdi állami főgimnázium megnyitását a Garay-szobor leleplezésével egyidejűleg, június hó 5-én akarták megtartani. Azonban a megnyitást most elhalasztották szeptemberre. Ugyanekkor nyitják meg a tolnavármegyei muzeumot is, melyet *Vosinszky* Mór apátplébános rendezett be.

— **(Vidám fiskálisok.)** A pertár, ahol mint a neve is sejteti — mindig veszekszenek, egy csöppet sem komor hely, inkább vidám. Jól kialudt fiskálisok vastag bőrtáskákkal jönnek ide minden reggel és tréfákkal és anekdotákkal fűszerezve — pörlekednek. A mai napnak is volt egy vidám jelenete itten. Sokan voltak és egyszerre beugrik fürgén egy bolyhos, nyirott fülü kutya. Mindjárt megszólták a szelid jószágot vidáman: »Hát ez kinek a kliense?« A pertáros azonban nem veszi el soha hivatali komolyságát és tekintélyének egész latba vetésével figyelmeztette a négylábu idegent:

— Ide csak ügyvédi képvisellel lehet belépni.

Erre a kutya okosan megállt és mondta: van. S épen belépett az ügyvéd gazdája és mondta:

— Itt vagyok.

Következett olyan nevetés, hogy a szegény négylábu kliens kinos vonnyitással rohant kifelé és megható hűséggel odakint várta meg a gazdáját.

— **(Gummipuskák.)** A gyerekek annak idején, valami husz év előtt igen nagy kedvvel kezelték a gummipuskát s bátorok voltak vele sok madarat, sok ablakot s néhány emberszemet is kilőni. Az akkori rendőrség a boldog, rezeskardu hajdu világ korszakában elrendelte, hogy a gummipuskák elkobzandók. Kobozták is hosszas időn át s a kedves gyermekek, kik ablakot és emberszemet lőttek vele, sirva váltak meg a csinos játékszertől. Az idő azonban mulik s a rendőrség elfeledte e régi tilalmat, s e feledékenységét örvendezve vették tudomásul a gyermekek. Sőt a Norinbergából jött gyártmányokkal kereskedő üzletemberek is. Mert a gummipuskához való gummi az eddigi lanyha irányzatot elhagyva, ezuttal ismét élénk keresletnek örvend s a gyenge ifjak már ismét szeretettel lövik a fecskét, a verebet, az ablakot, bár emberszem lövésről eddig hirt nem hallottunk. A rendőrség talán jól tenné, hogy mielőtt ilyesmiről hirt hallanánk, eltiltaná ismét erélyesen ezt a veszedelmes játékot s föl szólítaná az iskolák igazgató-ságát, hogy hasonló eszközökkel tiltsa el a kisdíákokat az ilyen veszedelmes vadászatoktól.

— **(A Marsellaise.)** Szombaton este 7 óra után történt. A Király-utca végén ment hazafelé, ki a *Kossuth* Lajos, ki a mellékutcákra tartva, a munkásnép. A mikor egy komor kétemeletes régi épület elé értek, annak elsőemeleti sarokablakából a »Marsellaise« hangjai hatoltak ki hozzájuk. Az ablak nyitva volt és odabenn pár torok lelkesedéssel fújta a francia forradalmi dalt, melynek áriájára tudvalevőleg ma a munkás indulókat éneklék a szociálisták. És kíváncsian hallgatták a munkások a »Marsellaise«-t; nem a szövegét, de a dallamát. S megcsóválták a fejüket . . . Hejh, már a fiatal urak is a — jövő dalát éneklék!

— **(Bánat a pincsi miatt.)** A pincsi, a legtanulékonyabb és a legravaszabb háziállat. Legjobban érti a módját, hogy miként kell aportirozni és hogy miként lehet magát legjobban behizelegni a gazdák vagy a gazdanagyságák kegyeibe. A pincsi némely családban szinte családtaggá lett, úgy hogy

a pincsit érdeklő minden dolog családi esemény és családi tanácskozás tárgyát képezi az a kabinetkérdés, a mely a pincsi és a cica között időnkint fölmerül. A pincsi ezt a nagy pozícióját bizonyítja az a kérvény, a melyet a napokban intézett el a kapitányi hivatal. Egy pécsi polgár panasolta el benne, hogy kutyáját, a mely se bitang nem volt se harapós (de hogy is lehetett róla föltételezni!) — a pecérnek nevezett ragadozó állat elfogta, mert a kutya szórakozottságból, otthon felejtette a szájkosarát. A polgár kérte a kutya szabadon bocsátását és kérvényét ezzel az érveléssel zárta: »És végül kérem elfogott kutyám szabadon bocsátását annyival inkább, mert nőm, a ki kutyánk elveszte fölötti bánatában ágyban fekvő beteg lett, egyedül annak visszanyerése által lenne megvigasztalható.« A kapitányi hivatal, meg a tanácsis, dacára ennek a nyomós indoknak, — elutasította a kérvényt s ezzel kimondta a halálos ítéletet a szegény kutyusra. — De mi lesz majd a gazdával, ó tekintetes tanács!

— (A szerelmes május.) Szent-Cupidó csapongása ebben a hónapban a legféltelenebb. A májusi virágillatos esték a legalkalmasabbak is a gyöngéd szerelmi viszonyok szövésére. Mint a fehér gyöngyvirág kelyheit, úgy a leányszív is ilyenkor nyitogatja üdvöt, boldogságot, gyönyört remélve, érzelmeit. Ezek azonban mind olyan szabad szerelmi megnyilatkozások, milyeneket Cupidó kedvel, kinek mind a polgári, mind az egyházi frigykötés egész mellékes, mert csupán az ölelés, csók neki a kívánt áldozat. Hanem ez a mostani május olyan május, hogy a komolyan begombolkozott Hymennek is megvan a szüretje. Mert házasságkötésre még a farsang alatt is alig jelentkezett több pár, mint most a májusi napok alatt, mikor virág nyílik és szerelmes verseket irogatnak a poéták.

— (Gőzfürdői idill.) Nehányan kövér urak a zuhanyteremben lézengenek. Ő nekik mindnyájuknak édes reményük, hogy a podagrát az erős kezű fürdőszolga majd kidörzsöli ernyedte tagjaikból. És mivel sokan vannak ilyen kövér és reménykedő podegrás urak, a régi szolgának, ki a masszírozást kellő szakértelemmel végzi, még segédet is kellett felfogadni. Ez széles vállu, kérges öklű legény, karizmai, mint a kötél dagadoznak. A régi szolga munkaközben, dömöckölés közben oktatja segédjét, mondván az izmos fiúnak:

— A veséjét! Csak a veséjét mindig . . .

— Hát honnét tudja ő, hogy hol az én vesém? kérdezi az egyik kövér, elhizott ur paradicsomi, ártatlan öltözetében.

— Már hogyan tudná, szól fiatal segédjének védelmére kelve, az öregebb, gyakorlott fürdőszolga, hiszen disznóvágó . . .

— (Rémlátás.) Az utca, jól a város széle felé, csendes. Délutánra jár az idő, senkisésem mozog, csak néhány birka legeli a fűvet az árokparton. Más senkisésem látható. Azonban egyszer befordul a sarkon egy urforma ember. Kezében bot, a hóna alatt paksaméta rengeteg sok papirosból. Egy ház alacsony kerítésén öreg nő tekint ki, megretten s azonnal kiáltoz:

— Jajjaj, apjuk, jöjjön kend már elő, megint itt a végrehajtó . . . pedig csak tegnap járt erre. Oh! hogy az ördög . . .

A paksamétás ur beszél:

— Ne ijedjen kend meg, szülém, nem végrehajtó vagyok én.

A szüle kétkedve nézi az urat. Lehetetlen az. Ennyi sok papirossal.

— Hát mitéle? — kérdezi.

— A gyermekeket irom össze az iskolába.

— Jaj hát vagy úgy — sóhajt a szüle s le is esett azonnal a nagy kő a szívről. Sőt a nap is kisütött. A birkák vidáman ugrottak a gyepen. Hiszen nem a végrehajtó . . .

A ki órát vásárol fogadja meg azt a jóakaró tanácsot, hogy ne vásároljon kéz alatt, hanem forduljon első rangú ékszerész és órás céghez. A kéz alatt vásárolt óránál sohasem tudhatja az ember, hogy megbízható-e az arany minőségében, a szerkezet kitünőségében és új vagy jó voltában. Az ugynevezett kéz alatti vásárlásoknál, midőn különféle ügynökök az arany órát láncostul árulják, rendszeren szokott lenni, hogy az aranylánccal együtt mérrik a rajta függő nehéz függelék is, már pedig csak világos, hogy ez az eljárás a vevőnek egyenes megkárosítása. Minden valamire való órás külön árulja a jou-jout és a láncot, nehogy vevőjét megcsalja, de meg ma már legolcsóbban és megbízhatóan csakis első rangú órás cégnél lehet vásárolni, akik összeköttetéseknél a legjobb és legolcsóbb forráshoz jutnak és már a verseny szempontjából is kénytelenek jutányosan adni.

Ne vegyünk tehát arany és ezüst órákat, ékszereket, de különösen drágaköveket másodkézből vagy zálogházakból, hanem elsőrangú aranyművesektől. Schönwald R. 50 év óta fenálló cég ékszerész téren a legnagyobb választékkal szolgál és legteljesebb garantiát nyújt. Pécs Király-utca városház épület.

VASUTI MENETREND.

PÉCSRŐL INDUL:

	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Budapestre	8:22	11:41	3:06	11:30
<i>B.-Szt.-Lőrincz</i>	8:48	12:12	3:40	12:07
(B.-Szt.Lőrinczről B.-Sellyére v. v. 4:55, tv. sz. sz. 9:15, v. v. 3:46)				
Uj-Dombóvár érk.	9:57	1:32	5:01	1:57
Kaposvár felé ind. gy. v. 10:08, sz. v. 1:56, gy. v. 6:31, sz. v. 2:15)				
(Báttaszék felé sz. v. 3:10 tv. sz. sz. 2:30)				
Uj-Dombóvárról ind. 10:04	2:32	5:21	2:56	
Budapestre k. p. u. é. 1:25	8:00	8:35	8:20	
		V. v.	Sz. v.	
Barcs-N.-Kanizsa-Bécs felé	8:29	6:34		
<i>B.-Szt.-Lőrincz</i>	9:04	7:11		
<i>Barcs</i>	10:51	8:55		
<i>N.-Kanizsa</i>	1:29	11:41		
<i>Bécs</i>	8:50	8:52		
	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Eszék felé	5:35	12:14	4:20	8:18
<i>Üszögh</i>	5:50	12:25	4:34	8:30
<i>Villány</i> érk.	6:39	1:10	5:24	9:18
(Mohács felé sz. v. 7:00 v. v. 10:35 sz. v. 1:55 sz. v. 9:51)				
Mohács érk. 7:44	11:35	2:39	12:35	
Hajó közl. lefelé ind. reggel 8:30, fölfelé este 7:00				
<i>Villány</i> ind.	6:49	1:17	5:31	9:23
<i>Eszék</i>	8:08	2:25	6:44	10:40

PÉCSRE ÉRKEZIK:

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Budapestről ind.	8:30	7:15	8:00	3:00
Uj-Dombóvárra érk.	1:52	10:03	1:30	6:21
	sz. v.	gy. v.	sz. v.	sz. v.
Kaposvárról ind. 1:21	4:11	8:52	1:03	4:44
Uj-Dombóvárra érk. 2:26	4:46	9:52	2:07	5:14
Báttaszékről ind. tv. sz. sz. 9:52		sz. v.	9:53	
Dombóvárra érkezik 1:40			12:55	
	tv. sz. sz.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
Uj-Dombóvár ind. 5:30	3:10	10:15	2:17	6:26
<i>B.-Szt.-Lőrincz</i>	7:31	4:41	11:34	3:39
Pécsre érk.	8:18	5:15	12:04	4:10
		Sz. v.	Sz. v.	
Bécsből indul	6:40	7:40		
<i>N.-Kanizsára</i> érk.	1:35	3:42		
<i>Barcsra</i> érk.	4:50	7:21		
<i>Pécsre</i>	7:46	9:40		
	V. v.	V. v.	Tv. sz. sz.	
B.-Sellyéről indul	7:24	6:05	10:13	
<i>B.-Szt.-Lőrincz</i> érk. 8:27	7:01	11:25		
Pécsre érk.	9:40	7:46		
	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Eszékről indul	5:34	8:48	12:25	8:15
<i>Villányba</i> érk.	6:48	10:03	1:40	9:46
Mohácsról indul 5:50	9:15	12:20	8:25	
Villányba érkezik 6:35	10:00	1:05	9:10	
<i>Villányból</i> ind. 6:55	10:13	1:50	9:56	
Pécsre érk.	8:01	11:23	2:53	11:30
Hajó érk. Mohácsra fölülről reggel 7:20, alulról d. u. 5:45.				

Művészet, irodalom.

○ **Vidéki színházak kongresszusa.** A jövő év október elsejével 12 nagy vidéki város színházainak pályázati ideje jár le. Tudvalevőleg a pécsi színház is csak azért kapta most meg a jövő szezonra Somogyi Károly direktor, hogy a háromévi ciklusra mi is 1899. október 1-jére hirdethessünk pályázatot. A vidéki városok színházi bizottságai ez alkalomból a nyáron kongresszust fognak tartani, hogy a színházak ügyét megbeszéljék. A kongresszust *Kada Elek*, Kecskemét város polgármestere, hívja össze.

○ **Séták a világűrben** címen a Légrady Testvérek könyvkiadóhivatalában *Hoffmann Ottó*tól, a híres természettudóstól, érdekes könyv jelent meg. A könyv ára 1 frt s megrendelhető Budapesten a kiadócégnél, V., Váci körút 78. szám alatt.

○ A „Magyar Könyvtár“-t olyan rendkívüli tetszéssel fogadta a közönség, hogy a kiadók sokkal gyorsabb egymásutánban bocsátják közre a füzeteket, mint eredetileg tervezve volt. A vállalatból, mely csak mult év végén indult meg, immár 42 szám áll már előttünk, csupa változatos és értékes olvasmány. A legutolsó, most szétküldött füzetek a következők: a 38. füzetben Tóth Kálmánnak híres történelmi vígjátéka foglaltatik »A király házassága«, melyet a nemzeti színház csak nemrég elevenített fel és mely ezuttal először jelenik meg nyomtatásban. A 39. szám. Droz Gusztáv remek családi rajzaiból »Monsieur, Madame et Bébé« adja a legszebbeket; a füzetet »Az úr, az asszony és a baba« címmel Béri Gyula fordította, nagyon gondosan. A 40. füzet a magyar elbeszélő irodalom egyik népszerű veteránját, Vértessy Arnoldot mutatja be; »Kisvárosi történetek« c. könyvecskéjét kedves, friss elbeszélő hang, éles megfigyelése a vidéki élet félszégének és igazán finom humor jellemzik. A következő szám a század egyik legnagyobb drámaírójának, Ibsennek, talán legjellemzetesebb és legérdekesebb szindarabját »A népgyűlölő«-t adja, Vikár Béla jeles átültetésében. Végre a 42. számban a kurucvilág költészetének egy becses, módszeres anthológiáját kapjuk, melyet Kardos Albert a jeles irodalomtörténész állított össze és látott el igen figyelemreméltó bevezetéssel. Mindezek a munkák egyenként 15 krajcárjával vehetők meg minden könyvtárban vagy a kiadónál Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cégnél, Budapest, Andrassy-ut 21., kik kívánatra a gyűjtemény teljes jegyzékét ingyen megküldik.

Törvénykezés.

§ **A plébános és hivei.** *Hofmeister* Ferenc olasz plébános panaszt emelt kilenc sokác asszony ellen, a kik mult karácsonykor az éjfél mise alkalmával közbotrányt provokáltak a templomban. Olaszban magyar, német és sokác nyelven tartják az isteni tiszteletet, azonban a sokácok azt szerették volna, hogy a karácsonyi éjfél mise is sokácul tartassék, pedig a sor a németen volt. Még egy küldöttség is közbenjárt e célból a plébánosnál, a ki meg is ígérte, hogy telerészben ugyan németül, de másik felerészében sokácul tartatja meg az isteni tiszteletet.

Mikor azonban a misét német nyelven hallották elkezdni a sokác asszonyok, felállottak helyükről és tüntető lármával, nagy ajtóbecsapkodások közben távoztak a templomból, sőt egy közülök, *Simác* Markóné, az ajtóban visszafordult és az ott álló *Stadt* And-

rast leköpte; szóval olyan botrányt rögtönöztek, hogy egy ideig a szertartást nem lehetett folytatni.

De még ez sem volt elég, hanem néhány nap mulva az utcán még meg is hajigálták plébánosukat; az utóbbiért, mint saját személye ellen irányuló támadásért, nem emelt panaszt a plébános, azonban a mise alkalmával tanusított viselkedésük miatt feljelentett kilenc asszonyt.

Ezek ma be is ismerték a törvényszék előtt a terhükre rótt vallás elleni vétséget s ezért *Polics Mária*, özv. *Kovács Katalin*, *Popovics Zsivkóné*, *Markovics Marianna*, *Horváth Antalné*, *Balázs Gályóné*, *Balázs Mioné* és *Andrics Alajosné* egyenként hét napi fogházra és öt forint pénzbüntetésre, — *Simac Markóné* pedig tizenhárom napi fogházra és tíz forint pénzbüntetésre ítéltettek. Mindannyian felebeztek, valamint súlyosabb büntetésért felebezett *Zsolnay György* kir. főügyész helyettes is.

T a n ü g y.

(**Érettségi vizsgálatok a főgimnáziumban.**) A ciszterci-rend pécsi főgimnáziumában az írásbeli érettségi vizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni: magyar nyelv és irodalomból május 16-án, latinból 17-én, mennyiségtanból 18-án, német nyelvből 20-án és görög nyelvből 21-én. A szóbeli érettségi vizsgálatok június 15, 16, 17 és 18-án lesznek.

(**A „Pécsi tanítóegylet” szombaton tartotta a belvárosi elemi leányiskola irodahelyiségében első választmányi ülését.**) *Mihálovics Antal*, egyleti elnök, szép beszédben üdvözölte — a csaknem teljes számban megjelent — választmány tagjait és a tisztikart. Beszédjében kiemelte, hogy a »Pécsi tanítóegylet«-nek mily szép multja van, mily számot tevő egyesület volt a közel multban, hogy méltán sorakozhatott a hazai első tanítóegyletek közé; de az utóbbi 10 évben az egylet csaknem semmit sem tett, a mi nem az egyesület tagjain mulott egyedül, hanem a hazaszerte beállott tanügyi pangásban is keresendő. Örülünk azonban, hogy az egyesületnek úgy a volt, mint az ifjabb tagjai kimondták az egyesület további fennmaradását. El nem mulaszthatja, hogy ezen alkalommal is meg ne kérje az egyesület idősebb választmányi tagjait, hogy a tisztikart, valamint az egyesület ifjabb tagjait bölcs tanácsaikkal támogassák s munkásságuk helyes útját és irányát megjelölni sziveskedjenek. Figyelmezteti az egyesület ifjabb választmányi tagjait, hogy ama lelkesedés, a melyet az egyesület újjászületése idején mutattak, ne csak szalmatűz, hanem állandó legyen s ezek előre bocsátása után az ülést megnyitottnak nyilvánítja. *Retter Rezső* egyleti aljegyző felolvasta a mult ülés jegyzőkönyvét, mely kifogástalannak nyilatkoztatott és hitelesített. Ezután az egyesület munkaköre állapított meg. *Haksch József*, egyleti főjegyző terjedelmes előterjesztést tett, melyhez hozzászóltak *Schneider István*, *Schmidt Boldizsár*, *Klingenberg Jakab*, *Dobra Imre* és többen. Abban állapodtak meg, hogy az egyesület két közgyűlést tart ezentul, egy tavaszt és egy őszt, melyeken paedagogiai, didaktikai és általános tanulságos előadások tartatnak. Elhatározatott, hogy az egyesület folytonos figyelemmel kíséri a hazai és külföldi tanügyi eseményeket, melyek összegyűjtve, szerves egészbe állítva, szintén a közgyűlés egyik tárgyát képezendik. Időközönként tanulmányi kirándulásokat rendez. Hivatalos közlönyül a »Néptanoda«-t választja, ezen kívül megrendeli az egyesület a »Család és Iskola« című és egy tekintélyes külföldi szaklapot. Továbbá *Schneider István*, felügyelő-igazgató szaklapjait átengedi az egyesületnek, melyért a választmány köszönetet szavaz. *Horváth Ferencné*, drávaszentmártoni tanító özvegyének — a mennyiben a pécsi tanítók külön gyűjtést rendeztek — 5 forint segélyt szavazott meg a

választmány. Elhatározatott, hogy a legközelebbi közgyűlés f. évi október havában fog megtartatni, melyen *Skolnik Géza* a rajzoktatás módszeréről fog bővebben értekezni. Több folyóügy elintézése után a gyűlés véget ért.

Közgazdaság.

□ **Fogyasztási és értékesítő szövetkezetek központja.** Értesülésünk szerint a Magyar Gazdaszövetség által megalapított s Károlyi Sándor gróf v. b. t. t. vezetése alatt álló »Hangya« című fogyasztási és értékesítő szövetkezet, cége bejegyezten, megkezdte működését. Célja az, hogy fogyasztási és értékesítő szövetkezetek alakulását elősegítse, azoknak központul szolgáljon, ügyvitelüket ellenőrizze s üzleteiket közvetítse. A »Hangya« a humanisztikus és közegészségügyi mozzanatokon kívül, elsősorban, azt a feladatot tűzte maga elé, hogy a nép jólétét emelje, benne a szolidaritás érzetét felébressze s ezáltal a fenyegető szociális bajok enyhítéséhez a maga részéről is hozzájáruljon. Melegen ajánlhatjuk ennél fogva mindazok figyelmébe, kik a nép javát szívükön viselik, különösen pedig a birtokos osztálynak, papoknak és tanítóknak, kik, mint a nép vezetői, a saját hatáskörükben, a »Hangya« törekvéseit hathatósan előmozdítják.

□ **Gazdasági tudósítás.** Kaposvárról írja levelezőnk, hogy Somogy megyében a kedvező időjárás következtében jól gyarapodott őszi gabonaneműek általában véve kielégítően állanak, bárha egyes helyeken ritkák és gazosak a vetések. Némely helyeken ugyanis a buzavetések foltonként kipusztultak s ez okozza ma azt, hogy a parcellák nem egyenlők: az egészen jó vetés váltakozik az egészen gyöngye és rossz vetéssel. A rozs jól kalászol, ez is nagyon ritka. Általában az őszielnél mutatkozó veszteség mintegy 15—20 százalékra becsülhető, ezt a hiányt illetve, a kárt csakis olyképp lehetett némileg reparálni, hogy több tavaszt, főképp kukoricát vetettek, mint a mult évben. A tavasziak tulnyomólag jók, szépen gyarapodnak. Takarmánynövények is kifogástalanok. Az élelmezési viszonyok nem a legkedvezőbbek; igen nagy a drágaság a mellett, hogy a napszámberék eléggé alacsonyok.

— **A triesti általános biztosító-társaság** (Assicurazioni Generali) f. évi április hó 12-én tartott 66-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1897. évi mérlegek. Az előtűnk fekvő évi jelentésből látjuk, hogy az 1897. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőke összegek 410.815,677 korona 60 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 17.282,135 korona 40 fillérré rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 8.225,896 korona 36 fillérral 106.055,417 korona 10 fillérré emelkedett. A tűz- és szállítványbiztosítási ágakban a díj és illeték bevétel 26.059,779 korona 92 fillér volt, miből 11.054,256 korona 32 fillér viszontbiztosításra fordítottat úgy, hogy a tiszta díjbevétel 15.005,523 korona 60 fillérré rugott, mely összegből 12.079,205 korona 16 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten, a jövő évre vittetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 68.189,768 korona 38 fillért tesznek ki. Károkért a társaság 1897-ben 24.466,461 korona 76 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 606.962,236 korona 46 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 113.406,607 korona 41 fillér esik, mely összeget a társaság 170.141 káresetben fizetett ki. A nyereség tartalékok közül melyek összesen 14.769,224 korona 48 fillérré rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 5,250 000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamingerődozására alakított tartalék, mely az 1.560,000 korona külön tartalék, ugy szintén az évi nyereségből kihalított 44 315 korona 04 fillérral 9.359,224 korona 48 fillérré emeltetett fel úgy, hogy az most az 1897. évi december 31-én meglévő értékpapírok értékének éppen 10 százalékának felel meg, továbbá felemelendő még az 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. — Ezeket kívül fennáll még egy 400.000 koronát kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsse. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve az ideai átutalások folytán 132.348,020 korona 60 fillérről 143,645,142 korona 28 fillérré emelkedtek melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 23.510,126 korona 14 fillér.

2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 12.499,795 kor. 64 fill. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 568,842 kor. 06 fill. 4. Értékpapírok 94.373,963 kor. 44 fillér. 5. Tárca váltók 811,139 kor. 70 fill. 6. A részvényesek biztosított adósságlelei 7.350,000 kor. 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések 4.165,607 kor. 26. fill. 8. Készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 365,668 kor. 04 fill. Összesen: 143.645,142 korona 28 fillér Ezen értékekből több mint 36 millió korona magyar értékekre esik.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése május hó 9-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A Ház mai ülésén *Szilágyi Dezső* elnök az elnöki bejelentések között megemlékezett *Siskovich Tamás*nak, a bács-almási kerület képviselőjének elhunytáról, kinek ravatalára a Ház nevében koszorut küldött. Az intézkedést a Ház egyhangulag tudomásul vette.

Az elnök ezután utólagosan rendreutasítja és helytelenítését fejezi ki *Kubinyi Géza*nak ama multkori közbekiáltásáért, melyet *Molnár János*nak mondott annak interpellációjakor:

— Gazember!

Nem szabad ilyent mondani egyik oldalról sem.

Elnök bejelenti ezután, hogy *Rakovszky István* és még tizenkét képviselő zárt ülést kértek elrendelni.

Rakovszky István erre kijelenti, hogy — úgy látszik — kicsiségénél fogva meg akarnák fosztani a néppártot a szólásszabadság jogától. Bánffy miniszterelnök adja reá a legtöbb példát, mint legutóbb az Apponyi-féle indiszkrécióval is a mult szombaton. A jobb-oldal tervszerűleg előkészítette ezt a megosztást; ki akarták végezni a néppártot. A néppárt nem tett egyebet, mint a függetlenségek, kik a hatvanhetes állapotot negálják.

E kijelentése a szélsőbalon ellentmondást szült, de a szónok tovább folytatta:

A néppárt se ismeri a polgári házasságot. Ha őket meggátolják jogaik gyakorlásában akkor fognak találni eszközöket jogaik érvényesítésére.

Pulszky Gusztáv tiltakozik, hogy a multkori jelenet előre tervezett lett volna. A parlamenti illem megtartása szükséges; de tartsa meg a néppárt is a törvény tiszteletét. *Rakovszky* fenyegetésétől nem fél; majd talál a Ház és az elnök módját a Ház méltóságának megőrzésére.

Thaly Kálmán szól ezután. A függetlenségek ellenzik és küzdenek a hatvanhet ellen, de mint törvényt nem tagadják meg. A néppárt és a függetlenségi párt között áthidalhatatlan akadály van. Elitéli Kossuth gyalázóinak védelmezőit.

Major Ferenc, néppárti után *Komjáthy Béla* beszélt. Konstatálja, hogy *Molnár János* jól meggondolhatta a multkor, hogy nyilatkozata provokáló lesz, ellenben a közbekiáltók ingerültségükben nem türtőztethették magukat. *Molnár* tehát hibásabb.

Rakovszky István erre visszavonta a zárt ülésre vonatkozó kérvényt.

Tárgyalták ezután a hitelszövetkezetekről szóló törvényjavaslatot.

Neumann Ármán előadó ajánlotta elfogadásra a javaslatot.

Bartha Ödön általános figyelemmel hallgatott beszédben módosítást adott be. Kifejtette, hogy miért nem gondol a kormány arra, hogy a nép fillereiből összegyűjt tizenkét millió forintot, mely a postatakarékpénztárban van elhelyezve, a nép javára fordítsa? Erre nézve javaslatot ad be; valamint arra is, hogy a jegybank a rendes kamatláb szerint számítsa le a váltókat és vegye üzleti ágai közé a mezőgazdasági hitel istápolását.

A beszédet a szélsőbalon élénk helyeslés kísérte.

Az ülés utolsó szónoka *Kristóffy József* volt.

TÁVIRATOK.

— **Református egyházi gondnokválasztás.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A ref. egyház Tisza Lajos gróf halálával főgondnokát veszítette el, közben pedig Darányi Ignác bokros elfoglaltságára való tekintettel lemondott gondnoki tisztéről. A választás a hívek nagy részvéte mellett a Kalvintéri ref. templomban folyt le. A gyülekezet egyházi elnökké Szász Károly püspököt, világi elnökké Karap Ferenc kuriai bírót választotta meg. Szász Károly üdvözlővén a jelenvotakat, szép beszédben emlékezett meg az elhalálozott főgondnok érdemeiről. Egyházi gondnokul Hegedüs Sándort ajánlja. Harsogó éljenzés. Erre Karap Ferenc határozatilag kimondotta, hogy az egyházkerület főgondnokává Hegedüs Sándort választotta meg. Ezután öttagu küldöttség ment Hegedüs Sándorért, a kit Szász Károly hosszabb beszédben üdvözölt. Hegedüs Sándor meghatottan köszönte meg a hívők bizalmát.

— **Tűz a Ferenc József kaszárnnyában** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Veszedelemes tűz volt vasárnap d. e. a Ferenc József kaszárnnyában. Az egyik szénaraktár gyuladt ki, a melyben tömérdek széna volt felhalmozva. A veszedelmet hamarosan észrevették és úgy a legénység, mint az időközben értesített tűzoltóság nagy erőmegfeszítésének sikerült a tüzet lokalizálni.

— **A spanyol-amerikai háború.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A párisi »New-York Herald« a Cavitei csatáról részleteket közöl. Az amerikai hajóraj parancsnoka Dewey ötször elvonult hajóhadával a spanyol hajóhad előtt. Az amerikai veszteségek eközben jelentéktelenek voltak. A számtalan lövések, a melyek az amerikai hajókat érték, mutatja egyúttal a spanyol had hősiességet és bátorságát. Ezután akadálytalanul ért a hajóhad Manilláig. Az Olympia hajó már Corregidor szigetét egy mértföldnyire elhagyta, midőn a spanyolok a tüzelést megkezdették. Madridban az egyetem előtt nagy tüntetések voltak. Számos elfogatás.

A spanyol minisztertanács elhatározta, hogy az egész rendelkezésre álló szárazföldi és tengeri haderőt elküldik a Philippi szigetek megvédelmezésére. A hadügyminiszter felolvasta Blanco főkormányzó táviratát, amely jelenti, hogy a havannai öböl hullámaiban uszkálnak »Cincinnati« amerikai hajó roncsai.

A newyorki »World«-hoz tegnap Puerto Plataból (San Domingo) érkezett távirat szerint a san-domingói köztársaság hivatalnokai jelentik, hogy *borzasztó ágyuzást hallanak Monte Crisi körül.* Azt hiszik, hogy Tompson tenger-nagy hajórajja áll harcban a spanyol zöldfoki hajórajjal. *Az ágyuzás körülbelül délelőtt 9 órakor kezdődött.*

Brizayes tábornok táviratozza Labuanból (Borneo), hogy nehéz menetelés és négy napig tartó ütközet után Pany városát, a felkelők főfészkét, elfoglalta. Az itt összegyűlt felkelők négyezernél többen voltak; az ütközetben a felkelők ötszáz halottat vesztek; a város utcáin 172 halott fekszik. *A hadművelet eredménye Pany bevétel és lerombolása.*

Londonból írják, hogy a spanyol tenger-nagy közölte a főkormányzóval, hogy lehetetlen sikeres ellenállást kifejtenie. A humanitás érdekében inkább megadja magát, bár kész küzdeni és meghalni. Dewey tenger-nagy azt javasolta, hogy a spanyol hatóságok amerikai zászlók alatt a háború végéig tovább működjenek.

— **Francia választások.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Párisból írják, hogy a Francia képviselőválasztások napja tegnap nyugodtan folyt le. A köztársaságiak több kerületet nyertek. Százhuszonhét kerületben szűkebb választás lesz.

— **Vihar a spanyol parlamentben.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A madridi kamara mai ülésén felszólt Mella

képviselő és éleshangu beszédben elítélte a kormány eljárását. Beszédét azzal végezte, hogy szerencsétlenek azok a népek, mint a proféta mondja, a melyeket az Úr átka folytán asszonyok és gyerekek kormányoznak. Nagy ellentmondás követte e szavakat; Sagasta tiltakozik Mella kifejezése ellen, az elnök pedig felhívja, hogy magyarázza ki szavait. Mella erre kijelentette, hogy nincs mit kimagyaráznia. Miután a házszabályok ide vonatkozó részét felolvasták, az elnök kérte a kamarától, hogy megvonják-e a szót Mellától, mire a kamara 197 szóval 19 ellenében a szót megvonta tőle.

— **A budapesti szocialista népgyűlés.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Az általános választói jog tárgyában tegnap a fővárosban megtartott szocialista népgyűlésen körülbelül 50.000 ember vett részt. A gyűlés rendben folyt le. Sima Ferenc, Székely Béla, Bokányi Dezső és Baron Illés beszéltek az általános választói jog mellett s azután a résztvevők a Marseillaise éneklése közben eloszlottak.

— **Zavargás Milanóban.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A milánói zavargásoknál egy lovaskapitány is a halálát lelta. A város kapuinál katonaság őrködik. Számos idegen elhagyta a várost. Több vasutvonal a forgalomnak Milanóba való beszüntetését tervezi.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Szállítok Önnek egy legfinomabb, könnyen járó az 1898-ik évi minden újításával ellátott

elsőrendű pneumatikus
kerékpárt
eredeti angol szerkezettel csak 105 frt készpénzért, egy évi jótállás mellett.

EHRENWALD LEO
Pozsony.

10156. szám.

1898.

Árlejtési hirdetmény.

Pécs városánál szükséges **kovács, bogsnár, fénymázás és cse-repes munkáknak** 1898. évi július hó 1-től 3 évre való biztosítása iránt **1898. évi május hó 24-én délelőtt 9 órakor a városi gazd. tanács-teremben** zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános árverés tartatik.

Felhivatnak tehát pályázók, hogy 100 frt bánatpénzzel felszerelt zárt ajánlataikat **legkésőbb május hó 23-án délelőtt 12 óráig a városi polgármesteri hivatalnál** nyújtsák be, vagy a bánatpénz letétele mellett a szóbeli árlejtésen vegyenek részt.

A pályázati feltételek g. felügyelőnél betekintheők.

Pécs, 1898. évi május hó 6-án.

Schamann Frigyes

vésnöki (graveur) műterme:

PÉCSETT, Teréz-utca 6. szám alatt.

Ajánlja a n. é. közönségnek izlésesen készített monogramokat, címereket, vagy egyes betűket arany, ezüst, réz, acél, vas, csont és üvegbe; készít fa- réz- és acélmetszeteket.

Hímzőmintákat előnyomásra.

Egy monogramot 1 óra alatt.

Különlegesség:

Egyedüli készítője Pécs, a ruggyanta (kautschuk) bélyegzőknek: cégek, gyárak, intézetek, hivatalok s magánosok részére.

Egy ilyen bélyegző 6 óra alatt készíttetik.

Vidéki rendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik.

Kitűnő tisztelettel:

Schamann Frigyes

vésnök.

Férfi és gyermek

ruhák, felöltők, tavaszi öltönyök

és

Havelocok

olcsó áron kaphatók:

SCHMITZ SOMA

üzletében

Pécs, Pécs, Pécs,

Király-utca; bazár épület.

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

ASSICURAZIONI GENERALI Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghez. Elemi biztosítási ág (1897.)

KIADÁS.

BEVÉTEL.

	korona	fil.	korona	fil.		korona	fil.	korona	fil.
I. Kárfizetések (a kárfelvételi költségekkel együtt):					I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:				
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	6927090	40			1. Díjtartalék, levonva a viszontbiztosítók részét	6630122	78		
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	2943376	18	9270466	58	2. Tökésített nyereségtartalék	2625000	—		
II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítók térít-ményeit):					3. Értékpapírok árfolyamtartaléka	2071320	88	11406443	66
1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesen törlesztve)	—	—			4. Kétes követelések tartaléka	80000	—		
2. Jutalékok	1742037	30	3494118	46	II. Független károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszontbizto-sítók részét):				
3. Folyó igazgatási költségek	1752081	16	1045746	70	1. Tűzbiztosítás	814827	48		
4. Adók és illetékek	—	—			2. Szállítmánybiztosítás	805875	96	1621705	44
III. Leírások és egyéb kiadások:					3. Jégbiztosítás	1002	—		
1. Leírások kétes követelésekre	6823	18			III. Díjbevétel (levonva a törlesztéseket):				
2. Egyéb kiadások: Járulékok és kamat a hivatalnokok ellátási pénztárába	151820	32	158643	50	1. Tűzbiztosítás				
IV. Tartalék független károkatra:					le: viszontbiztosítás	Kor. 17.168.485-26	48	10221310	48
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	931473	18			2. Szállítványbiztosítás	Kor. 7.729.462-22	68	3622380	68
2. Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbizt. részét	1331830	—	2264291	18	le: viszontbiztosítás	4.107.081-54	—		
3. Jégbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	988	—			IV. A tőkebefektetések hozadéka:				
V. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:					1. Kölcsön- és leszámítolási kamat, továbbá hitelintézetek-nél és takarékpénztáraknál eszközölt betétek kamata	80328	70		
1. Díjtartalék:					2. Értékpapírok kamata	376046	56	559096	06
a) Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	6136673	26			3. Ingatlanok tiszta hozadéka	102720	80		
b) Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbizto-sítók részét	836591	78			V. Egyéb bevételek:				
2. Tökésített nyereségtartalék	6973265	04			1. Kötvényilletékek				
3. Értékpapírok árfolyamtartaléka	2625000	—			a) Tűzbiztosítás	1120084	28	1161832	44
4. Kétes követelések tartaléka	2418455	52	12096720	56	b) Szállítványbiztosítás	41748	16	347134	64
VI. Évi üzleti nyereség	80000	—	609916	42	2. Könyvszerű árfolyam nyereség értékpapírokon				
Összesen			28939903	40	Összesen			28939903	40

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztosítási ág. (1897.)

	korona	fil.	korona	fil.		korona	fil.	korona	fil.
I. Esedékes biztosítások és járadékok fizetése:					I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:				
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	5246362	32			1. Díjtartalék (levonva a viszontbiztosítók részét)	93575878	98		
2. Elelési esztére szóló biztosítások, levonva a viszont-biztosítók részét	1116874	98	6659682	66	2. Díjátvitalek	4013641	76		
3. Járadék biztosítások	296945	36	1560651	06	3. Külön tartalék a kamatláb esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	240000	—		
II. Fizetések visszavárásiórt kötvényekért, levonva a viszont-biztosítók részét			359779	82	4. Tökésített nyereség-tartalék	2625000	—		
III. Osztalék-fizetések bizosítottaknak					5. Értékpapírok árfolyamtartaléka és kiegészítő tartalék	5626888	40	107855228	82
IV. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítók térít-ményeit):					6. Kétes követelések tartaléka	80000	—		
1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesen tör-lesztve)	—	—			7. A biztosítottak osztalék-alapja	1693819	68		
2. Szerzési költségek	1120806	26			II. Független károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszont-biztosítók részét)			1012800	60
3. Folyó igazgatási ügyek	1257111	78			III. Díjbevétel				
4. Behajtási jutalékok	397057	34	2919435	08	1. Halál esetére szóló és vegyes biz-tosítások	15.882.870-08			
5. Orvosi költségek	143859	70	313154	10	levonva a viszontbiztosítási díjat	748.699-84	24	15134170	24
6. Adók és illetékek	—	—			2. Elelési biztosítások	944.068-62	06	935712	06
V. Leírások és egyéb kiadások: Leírások kétes követ-elekre és ingatlanra			26210	26	3. Járadék biztosítások	8.356-56	70	455196	70
VI. Független károk tartaléka:					IV. A tőkeberuházások hozadéka:				
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	832426	10			1. Kölcsön- és leszámítolási kamatok, valamint a hi-telintézeteknél és takarékpénztáraknál levő betétek kamatai	25603	38		
2. Elelési biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	397352	02	1181205	46	2. Kötvényekre adott kölcsönök kamatai	537488	76	4988422	68
3. Járadék biztosítások	11427	34			3. Jelzálogkölcsönök kamatai	296798	80		
VII. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:					4. Értékpapírok kamatai	3488974	54		
1. Díjtartalék:					5. Ingatlanok tiszta hozadéka	589557	20		
a) Haláles. szóló és vegy. bizt. lev. a viszontbizt. részét	Kor. 89.013.234-70				V. Egyéb bevételek:				
b) Elelési biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	9.245.311-18				1. Kötvényilletékek	293542	02	1563107	54
c) Járadék biztosítások	3.022.008-66	54			2. Könyvszerű árfolyamnyereség értékpapírokon	1295565	52		
2. Díj-átvitalek			4374962	56	Összesen			131894638	64
a) Haláles. szóló és vegy. bizt., lev. a viszontbizt. részét	Kor. 4.109.032-22								
b) Elelési biztosítások, lev. a viszontbiztosítók részét	265.930-34								
3. Külön tartalék a kamatláb esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	400000	—							
4. Tökésített nyereség-tartalék	2625000	—							
5. Értékpapírok árfolyamtartalék és kiegészítő tartalék	6896453	92	117042635	56					
6. Kétes követelések tartaléka	80000	—	1831884	64					
7. A biztosítottak osztalék-alapja	1385764	54	131894638	64					
VIII. Évi üzleti nyereség					Összesen				
Összesen			131894638	64					

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1897. december 31-én.

VAGYON

TEHER.

Folyó szám	A tétel neve	A		B		Összesen		Folyó szám	A tétel neve	A		B		Összesen	
		korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.			korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.
1	A részvényesek adósslevelei a tőke be nem fizetett részéről	3675000	—	3675000	—	7350000	—	1	Alaptőke	5250000	—	5250000	—	10500000	—
2	Ingatlan birtok	—	—	13150000	—	13150000	—	2	Tökésített nyereségtartalék	2625000	—	2625000	—	5250000	—
	a) Városi ingatlanok	—	—	—	—	—	—	3	a) Tartalék-alap az értékpapírok árfolyam ingado-zásának fedezésére	2418455	52	5326453	92	7754909	44
	b) Mezőgazdasági birtokok	2513200	—	—	—	2513200	—	4	b) Kiegészítő tartalék	—	—	1560000	—	1560000	—
3	Építés alatt álló intézeti ház Milanóban	—	—	973152	86	973152	86	5	Tartalék-alap kétes követelések fedezésére	80000	—	80000	—	169000	—
4	Kölcsönök a társaság életbiztosítási kötvényeire	—	—	12499795	64	12499795	64	6	a) Díjtartalék folyó biztosításokra az A mérlegen	6973365	04	—	—	6973365	04
5	Kamatkozó jelzálogalag biztosított tőke-kölcsönök ingatlanokra	—	—	6873773	28	6873773	28		Díjtartalék folyó biztosításokra a B mérlegen	—	—	10128054	54	10128054	54
6	Kölcsönök értékpapírokra	568842	06	—	—	568842	06		b) Díjátvitel a B mérlegen	—	—	4374962	56	4374962	56
7	Allam- és más értékpapírok	8983418	28	84608826	46	93592244	74		c) Külön alap a kamatláb esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	—	—	400000	—	400000	—
8	Folyó kamatok	248306	24	583412	46	781718	70		Tartalék függőben levő kárfe-tésekre	—	—	—	—	—	—
9	Váltak a tárczában	811139	70	—	—	811139	70		az A mérlegen	2264291	18	—	—	2264291	18
10	Rendelkezésre álló pénzek hitelintézeteknél és ta-karékpénztáraknál	3985649	90	179937	36	4165607	26		a B mérlegen	—	—	1181205	46	1181205	46
11	Készpénzkészlet az intézet igazgatóságánál és fiókjainál	852839	76	61721	98	914561	74		Osztalék-alap az életbiztosításban nyeresémennyel biztosítottak javára	—	—	1385764	54	1385764	54
12	Maradvány a viszontbiztosítók számláiból	743359	78	48123	40	791483	18		A hivatalnokok ellátási pénztárának vagyona	1655917	64	—	—	1655917	64
13	Maradvány az intézet fiókjainak számláiból	2948190	78	490748	06	3438938	84		Jelzáloghitelezők	—	—	—	—	—	—
14	Maradvány az A mérleg folyó számlájából	—	—	2261618	01	2261618	01		Egyenleg a viszontbiztosítók számláján	1672319	10	97799	90	1770118	—
15	Adóssok különböző címek alatt	941233	64	53107	84	994341	48		Egyenleg az intézet fiókjainak számláján	81610	96	4956	04	86566	—
16	a) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	3311664	04	4587368	08	7899032	12		Egyenleg a B mérleg folyó számláján	226618	04	—	—	226618	04
	b) Letét Goldschmiedt alapítvány	6000	—	—	—	6000	—		Hitelezők különböző címeken	35170	02	1955	78	375	80
	c) Besso József alapítvány	12000	—	—	—	12000	—		Betétek kezesség és biztosíték gyanánt	231664	04	4587368	08	7899032	12
	d) Calabi R. alapítvány	6000	—	—	—	6000	—		Gidoni alapítvány	16918	—	—	—	16918	—
17	Butorzat és vasszekrények a társaság összes hi-vatalaiban, czegetblak, papir- és nyomtatvány az összes raktárakban	—	—	—	—	—	—		Girard alapítvány	9955	—	—	—	9955	—
18	Előlegezett jutalékok és szervezési költségek	—	—	—	—	—	—		Goldschmiedt alapítvány	6000	—	—	—	6000	—
									Besso József alapítvány	12000	—	—	—	12000	—
									Calabi R. alapítvány	6000	—	—	—	6000	—
									a) Nyereség előírás (A mérleg)	Kor. 3.552-36					
									b) Nyereség az évi üzletről	609.916-42					
									Összesen	613363	78	1831884	64	2445247	42
									Összesen	29606314	18	12.999605	46	139606319	64

A cs. kir. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben.

Besso József, Besso M., Dr. Bozza Camillo, Dr. Levi J., Gróf Papadopoli Miklós, Romanin-Jacur Manó, Segré V., Vivante Fortunat.
 A vezértitkár: Riechti Odón.
 Magyarországi vezérigazgató: Steinhardt, Poór.

Az intézet hivatalos helyiségei: Budapest, Dorottya-utca 10. szám alatt, az intézet saját házában.

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti főigazgatóknál kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adatnak és élet-, tűz-, szállítvány és üvegbiztosítások az Assicurazioni Generali, jégbiztosítások a Magyar jég- és viszont-biztosító részv. társaság és baleset elleni biztosítások az Első o. ált. baleset elleni biztosító-társaság számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el.

Ullmann M. Károly.